

نقد و بررسی کتاب

دراسة منهجية في ترجمة الصحف والمجلات

محمد رضا عزیزی پور*

چکیده

نقد و بررسی آثار علمی باعث شناساندن ویژگی‌ها و کاستی‌های آن‌ها و در نتیجه دوری از نقاط ضعف و تأکید بر نقاط قوت را در بی خواهد داشت و بی‌تر دید ارتقای کیفیت کتاب‌های دانشگاهی فقط با نقادی صریح، سازنده، و کنارگذاشتن تعارفات میسر خواهد شد. بر این اساس و بنا به درخواست شورای بررسی متون پژوهشگاه علوم انسانی، کتاب دراسة منهجية في ترجمة الصحف والمجلات اثر استاد محترم عدنان طهماسبی مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. نتایج بدست آمده از بررسی اثر مذکور بر این موضوع دلالت دارد که این کتاب مانند اکثر تألیفات انسانی امتیازات و کاستی‌هایی دارد که در شکل و محتوا نمودار شده است. از جمله امتیازات این اثر داشتن پیش‌گفتار، فهرست مطالب، مراجع معتبر، معادل‌یابی خوب برخی اصطلاحات سیاسی و ورزشی، و روانی و رسانی ترجمه به‌جز در برخی از موارد است که به صورت مفصل درباره آن‌ها بحث شده است. نبود تقسیم‌بندی دقیق موضوعی، نداشتن تمرینات مناسب، عدم حرکت‌گذاری، اشکالات تایی، شتاب‌زدگی، و عدم ویرایش از کاستی‌های این کتاب به شمار می‌رود که باعث بروز ضعف‌های زیادی در عدم انطباق ترجمة فارسی با متن عربی شده است. در پایان نیز پیش‌نهاداتی برای رفع کاستی‌ها و نادرستی‌ها ارائه شده است.

کلیدواژه‌ها: نقد، روزنامه‌های عربی، ترجمه، محتوا، طهماسبی.

۱. مقدمه

نیاز به تأليف کتاب در زمينه ترجمه روزنامه‌ها و مجلات عربی يك نياز دائمي است، چراكه با گذر زمان اصطلاحات و كلمات جديدي در مطبوعات عرب رايج خواهد شد که فرهنگ لغتها نيز قادر به پاسخ‌گويي به اين نياز نيستند و همواره عقب‌تر از نياز روز هستند، بنابراين، تشويق به تأليف‌های تازه در اين زمينه باید مدنظر مؤسسه‌های آموزشی کشور قرار گيرد.

در همين آغاز باید اقرار کرد که اين جانب و مؤلف محترم دو سبک متفاوت در ترجمه داريم؛ من بهقصد يادگيري و آموزش هرچه بيشتر دانشجو پاي‌بند و ملتزم به رعایت ترجمه نزديک به متن عربی و كلمات هستم و ايشان ترجمه به مفهوم آزاد را انتخاب کرده‌اند. بنابراين، سعى کردم آنچه ايراد گرفته‌ام به انصاف باشد و باتوجه به ترجمه آزاد ايشان آنها را درمعرض توجه خواننده محترم قرار دهم. مواردي از ترجمه‌ها هست که با پذيرش نوع و سبک ترجمه مؤلف محترم باز هم ايراد به قوت خود باقی است که بهتفصيل دراين باره سخن خواهم گفت.

هدف درس روزنامه‌ها و مجلات و تأليف کتاب در اين زمينه صرف خبررسانی سياسي، ورزشي، و غيره نيست، بلکه غرض و هدف اصلی درس يادداهن ترجمه اخبار روزنامه‌ها و آشناشدن با اصطلاحات و كلمات عربی است؛ بهطوری‌که دانشجو هرجا اين اصطلاح و عبارت را ببابد قادر به ترجمه آن باشد و دچار سردرگمي نشود. «البته لازم به ذكر است که چيزی بهعنوان ترجمه نهايی وجود ندارد» (شمس‌آبادي ۱۳۸۱: ۱۱۸).

۲. کتاب در يك نگاه

اين کتاب، که تأليف عدنان طهماسبی است و در بهار ۱۳۸۷ ازسوی انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران به زينت طبع آراسته شده است، ۳۲۶ صفحه دارد و از كيفيت صحافي نسبتاً مناسبی برخوردار است. اثر مذکور پيش‌گفتار، بيان هدف اصلی اثر، فهرست مطالب، و مراجع دارد.

كتاب مجموعه‌ای است از اصطلاحات و خبرهای مختلف سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، نظامی، و ورزشی که بهصورت خيلي جزئی از يك تقسيم‌بندي کلی برخوردار است، يعني اول خبرهای سیاسی و بعد اقتصادی و ورزشی ذکر شده است. البته تناسبی در حجم خبرهای سیاسی با اقتصادی و ورزشی نیست.

۳. بیان امتیازات و نقاط قوت کتاب

اصطلاحات تخصصی کتاب کاربردی و نسبتاً مناسب با نیاز روز است. معادل یابی برخی از عبارات و اصطلاحات سیاسی، ورزشی، و اقتصادی از جنبه‌های نوآوری کتاب است. متنون عربی روان، زیبا، و رسا هستند. ترجمه‌های فارسی روان و رسا هستند مگر در پاره‌ای از موارد که به صورت مفصل توضیح خواهم داد.

آثار و منابع مورد استفاده مؤلف محترم روزنامه‌ها و مجلاتی مانند *الوفاق*، *العالم*، *العربي*، *عالم الفكر*، *الموقف الأدبي*، *الفكر العربي*، و *الشرق الأوسط* بوده که اسلوب نگارش آن‌ها زیبا و فصیح است. فرهنگ لغاتی مانند *المعجم الوسيط*، *الرائد*، و *المعجم الوجيز* نیز از کتب معتبر در این زمینه هستند.

طرح جلد نسبتاً مناسب است و به آرم واحد جهاد دانشگاهی واحد تهران مزین گشته است. شماره‌گذاری صفحات، بُلدکردن عنایین مطالب، آوردن برخی از لغات و اصطلاحات عربی به همراه ترجمۀ فارسی در حاشیه صفحاتی که متن عربی در آن‌هاست، و نیز قراردادن اصطلاحات و جملات فارسی و معادل عربی آن‌ها در حاشیه صفحاتی که ترجمۀ فارسی در آن‌ها قرار دارد از محسنات صفحه‌آرایی کتاب است.

از نظر نگارش حروف فارسی کتاب مشکلی ندارد، ولی در متن‌های عربی موجود باید رعایت املای «صحیح یاء» بزرگ و کاف بزرگ انجام شود. با وجود حجم زیاد کتاب اشتباهات تایپی اندک است. معادل‌سازی قابل قبول اصطلاحات تخصصی و کیفیت مناسب کاربرد آن‌ها از مزایای کتاب است.

محتوای اثر منطبق با ارزش‌های اسلامی و مبانی دینی است. بخش زیادی از متنون موردن‌ترجمه بیانات مقام معظم رهبری، سخنرانی ائمه جمعه، و دیگر مسئولان جمهوری اسلامی است. کتاب مشکل ارزشی ندارد. محتوای اثر کاملاً منطبق با عنوان اثر است.

این اثر در صورت ویرایش، رفع ایرادات، و توجه به پیشنهادات برای تدریس در مقطع کارشناسی مناسب است.

۴. بیان کاستی‌ها و نقاط ضعف کتاب

کار مؤلف محترم زیبا و درخور تحسین است، ولی قدری شتاب‌زده و بدون ویرایش ترجمه‌ها اثرش را منتشر کرده است که ضعف‌های زیادی در عدم انطباق ترجمۀ فارسی با

متن عربی به چشم می‌خورد. بنابراین، کتاب به ویرایش کلی نیاز دارد. برای مثال، در صفحه ۱۰۸ باید جای پاراگراف دوم و سوم با هم دیگر عوض شود تا ترجمه‌فارسی با متن عربی هم‌خوانی پیدا کند. با توجه به این تغییر، باید به شماره لغات در حاشیه و متن صفحه ۱۰۸ دقت شود.

- اکثر تیترها (عنایین اخبار) با ترجمه عنوان‌های صفحات فارسی هم‌خوانی ندارد. برای نمونه، تیتر صفحه ۳۹ «فی فترة الدفاع المقدس و ما بعدها هاشمی رفسنجانی یشیی علی الدور المصيري لقوات إبطال مفعول الالقام» با ترجمه‌آن در صفحه ۴۱ هم‌خوانی ندارد: «در مراسم افتتاحیه اولین گردهمایی روزمندگان تخریب‌چی دفاع مقدس مطرح شد آیت‌الله هاشمی رفسنجانی: با حضور نیروهای بسیجی دشمن نمی‌تواند انقلاب را مخلوش کند».

- تیتر صفحه ۷۲ «رئيس الجمهورية يتسلم أوراق اعتماد السفير الروسي التعاون الايراني الروسي يؤدى الى إرساء الأمن و الاستقرار في المنطقة» با ترجمه‌آن در صفحه ۷۳ هم‌خوانی ندارد: «رئيس جمهور در جریان دیدار سفير جديد روسیه: همکار تهران—مسکو موجب امنیت و ثبات منطقه خواهد شد».

- تیتر صفحه ۱۳۰ «هاشمی رفسنجانی: ایران تتعاطف مع ذوى الضحايا الامريكيين» با ترجمه‌آن در صفحه ۱۳۱ هم‌خوانی ندارد: «آیت‌الله هاشمی رفسنجانی: هرگونه اقدام شتاب‌زده آمریکا موجب تشديد بحران خواهد شد».

- تیتر صفحات ۹۲، ۹۱، و ۲۰۵ نوشته نشده است.

- تیتر صفحات ۱۴۵، ۱۷۸، ۱۹۶، ۲۱۴، ۲۰۷، ۲۰۲، ۲۶۹، ۲۶۴، ۲۷۴، و ۳۰۳ با ترجمه‌های آن‌ها هم‌خوانی ندارد.

- تیتر صفحه ۲۲۴ «اللجنة ... السجناء» ترجمه نشده است.

عدم هم‌خوانی ترجمه‌ها با هم‌دیگر و آشتفتگی‌های موجود در برخی از جاها به حدی است که گاه این تصور را ایجاد می‌کند که مؤلف محترم اقدامی برای ویراستاری آن نکرده است. مثلاً در تیترها یا در صفحه ۷۵ یا در آخر صفحه ۱۷۴ و موارد دیگری که ذکر خواهد شد.

- مؤلف محترم کاملاً مسلط به موضوع است، اما کتاب را با دقت بررسی نکرده است. به تمام متن عربی صفحه ۲۶۴ و ترجمه‌فارسی آن در صفحه ۲۶۵ دقت فرمایید که با هم هم‌خوانی ندارند.

هاشمی رفسنجانی:

البطالة اكبر معضلة يعاني منها المجتمع. قال رئيس مجلس تشخيص مصلحة النظام هاشمی رفسنجانی لدى استقباله العمال النموذجين: ان البطالة تعتبر المعضلة التي يعاني منها المجتمع والمسؤولون. واضاف: علينا ان ندعم الحكومة لتمكن من العمل للوصول إلى التنمية الاقتصادية والاستفادة من القوى العاملة و ايجاد فرص عمل. و اشاد هاشمی رفسنجانی بمكانة العمال و دورهم في الكفاح الاسلامي و الانتاج و التنمية الاقتصادية وقال: استفادت الحكومة الاسلامية و المجتمع من حركة العمال المبنية على المنطق و الحكمة في مسيرة تحقيق اهداف الثورة الاسلامية. و وصف وعي ويقظة العمال في جميع مراحل الثورة والنظام الاسلامي بأنه مهم وقال: ان العمال وضعوا مصالح الثورة الاسلامية نصب أعينهم في الوقت الذي كان يوسع العناصر المناهضة للنظام استغلال الاجواء المتلهفة في المجتمع و تستغل حركة العمال لأغراضها.

رئيس مجمع تشخيص مصلحة نظام در دیدار با کارگران نمونه:

توجه و تأمين نیازهای کارگر بهنفع تولید و آرامش جامعه است. سرویس سیاسی: آیت الله هاشمی رفسنجانی رئیس مجمع تشخيص مصلحة نظام عصر دیروز در دیدار با کارگران نمونه سال ۱۳۷۸ از جایگاه شخصیتی و نقش نیروی کار در مبارزات اسلامی، تولید و توسعه اقتصادی کشور تجلیل کرد. آیت الله هاشمی رفسنجانی هوشیاری و تعهد کارگران کشورمان را در مقاطع مختلف انقلاب و نظام اسلامی ارزشمند و مهم خواند و گفت: در شرایطی که گروههای مخالف نظام می‌توانستند از فضای متلهب و خواسته‌های برق کارگران بهنفع خود سوءاستفاده کنند، کارگران هوشیار ما با متناسب، منطق، و خردمندی حقوق خود را پیگیری کرده و همیشه مصالح انقلاب و کشور اسلامی را اصل قرار داده‌اند.

رئيس مجمع تشخيص مصلحة نظام بیکاری را مشکلی آزاردهنده برای جامعه و مسئولان دانست و گفت: همه باید دولت را حمایت کنیم تا به فرصتی دست یابد که مسئله توسعه اقتصادی و استفاده از سرمایه و نیروی کار و ایجاد اشتغال را بهتر و جدی‌تر دنبال کند.

اما بعد از ویراستاری و با استفاده از ترجمه موجود و با اندکی تغییر و جابه‌جایی به صورت زیر مرتب می‌شود:

هاشمی رفسنجانی: بی کاری، بزرگ‌ترین مشکلی است که جامعه از آن رنج می‌برد.

هاشمی رفسنجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در دیدار با کارگران نمونه، بی‌کاری را مشکلی آزاردهنده برای جامعه و مسئولان دانست و افزود: همه باید دولت را حمایت کنیم تا به فرصتی دست یابد که مسئله توسعه اقتصادی و استفاده از سرمایه و نیروی کار و ایجاد فرصت‌های شغلی را بهتر دنبال کند.

هاشمی رفسنجانی از جایگاه و نقش نیروی کار در مبارزات اسلامی و تولید و توسعه اقتصادی تجلیل کرد و گفت: حکومت اسلامی و جامعه از نهضت کارگران که مبتنی بر منطق و خردمندی است در طول مسیر تحقق اهداف انقلاب اسلامی استفاده برد است. ایشان هوشیاری و تعهد کارگران کشورمان را در مقاطع مختلف انقلاب مهم خواند و گفت: در شرایطی که گروه‌های مخالف نظام می‌خواستند از فضای ملتهب و خواسته‌های برجامی کارگران به نفع خود سوءاستفاده کنند، کارگران مصالح انقلاب اسلامی را اصل قرار دادند.

- متن عربی صفحه ۲۶۹ پاراگراف سوم «و قال السيد محمود علم مدير عام مؤسسة منطقة كيش الحرة في الشؤون الحقوقية و التفتيش ان هذا العمل ادى الى وصول بقى من النفط الى المياه الساحلية للجزيره الذى يعرض بدورة الحياة البحريه للخطر» را مؤلف محترم در صفحه ۲۷۰ این گونه ترجمه کرده‌اند:

مدير امور حقوقی و بازرگانی سازمان منطقه آزاد کیش در این شکواهی نوشته است: به دلیل غیراستاندارد بودن این اقدامات، مواد نفتی وارد آبهای ساحلی این منطقه شده است. محمود علم افزوده است: واردشدن مواد نفتی به آبهای نه تنها باعث آلودگی آب شده است، بلکه زندگی آبزیان دریایی خصوصاً مرجان‌ها را دچار مخاطرات جدی کرده است.

ترجمه پیش‌نهادی:

آقای محمود علم مدیر کل امور حقوقی و بازرگانی سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت: (به دلیل غیراستاندارد بودن) این اقدامات، لکه‌های نفتی وارد آبهای ساحلی این جزیره شده است و زندگی آبزیان دریایی را هم دچار مخاطره کرده است.

- متن عربی صفحه ۲۷۴ «انتجت شركة تويوتا اليابانية للسيارات و شركة سونى العملاقة للالكترونيات سيارة يمكنها الابتسام و العبوس و الصراخ فضلا عن قياس ضغط السائق و معدل افرازه للعرق» را مؤلف محترم در صفحه ۲۷۵ این گونه ترجمه کرده‌اند:

دو شرکت ژاپنی تویوتا و سونی مشترکاً اتومبیل ساخته‌اند که به ادعای این شرکت‌ها، احساس دارند. به گفته مسئولان، اتومبیل مذکور که «پاد» نام‌گذاری شده است، لبخند می‌زند، اخم می‌کند، علاوه‌با این راننده را کنترل می‌کند و حتی گریه هم می‌کند.

ترجمه پیش‌نهادی:

شرکت ماشین‌سازی تویوتا و شرکت عظیم الکترونیکی سونی ماشینی تولید کرده‌اند که توان لبخندزدن، اخم کردن، و فریادزدن را دارد علاوه‌بر این توان سنجش فشار (خون) راننده و میانگین ترشح عرق او را نیز دارد.

در ضمن، عبارت «بنابراین گزارش، اتومبیل جدید چهار نفر ظرفیت دارد» که دنباله ترجمه بالا آمده است در خبر عربی صفحه ۲۷۴ وجود ندارد.

- تیتر و متن عربی صفحه ۱۹ و ۲۰ بعد از ویراستاری و مرتب‌سازی با استفاده از ترجمه موجود در کتاب با اندکی تغییر و جایه‌جایی چنین می‌شود و بدین ترتیب متن عربی با متن فارسی هم خوانی بهتری پیدا می‌کند: «دمشق: استحکام روابط ایران و سوریه یعنی اقتدار اعراب، این روابط، به بازپس‌گیری حقوق غصب‌شده اعراب، کمک می‌کند».

دمشق: خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: روزنامه البعث /رگان حزب حاکم سوریه بر این مطلب تأکید کرد که: استحکام روابط ایران و سوریه به نفع اعراب است. و این روابط می‌تواند به استیفای حقوق غصب شده ایشان که سرنوشت‌سازترین مسئله آن‌هاست و نیز به آزادی قدس کمک کند.

این روزنامه دیروز چهارشنبه در سرمهاله خود، نوشته: روابط سوریه و ایران از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی در چهارچوب منافع دو ملت و منطقه، بسیار مستحکم بوده و در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی از ویژگی منحصر به‌فردی برخوردار است.

این روزنامه با اشاره به حمایت همه‌جانبه انقلاب اسلامی ایران از حقوق اعراب، آرمان فلسطینیان و مقاومت اسلامی لبنان، تصریح کرد پیروزی مقاومت در جنوب لبنان دلیل روشن بر اهمیت روابط سوریه و ایران ازیکسو و اهمیت روابط کشورهای عربی و ایران از سوی دیگر است. این روابط نیروی جهادی عظیمی را ایجاد خواهد کرد.

مؤلف محترم در صفحه ۲۳ خط نهم عبارت «و کشفوا عن حقیقتهم الزائفة اکثر من الماضی» را این‌گونه ترجمه کرده‌اند: «و چهره خود را از گذشته نیز سیاه‌تر کرده‌اند». ترجمه پیش‌نهادی: «و ماهیت دروغین خویش را بیش از پیش آشکار ساختند».

همان‌گونه که پیش از این گفته شد، ترجمه موضوعی است که تاحدودی سلیقه‌ای است و سبک این جانب وفاداری و التزام به متن اصلی برای آموزش هرچه بیشتر دانشجو است.

مؤلف محترم جمله «ادخلت المنطقة في دوامة من الازمات» را در صفحه ۵۲ چنین ترجمه کرده است: «منطقة را بحرانی کرده است». «كلمة دوامة به معنای گرداب است» (غفارانی ۱۳۸۱: ۴۸۶).

ترجمه‌های پیشنهادی: ۱. «منطقه را در گردابی از بحران‌ها قرار داده است»؛ ۲. «منطقه را شدیداً بحرانی ساخته است».

خواننده محترم خود می‌تواند درمورد نمونه‌هایی که در این زمینه خواهد آمد قضاوت کند.

غرض و هدف درس یادداهن ترجمة اخبار روزنامه‌ها و آشناسدن با اصطلاحات و کلمات است و نه خبرسانی به‌طوری که دانشجو هرجا این اصطلاح و عبارت را باید قادر به ترجمه آن‌ها باشد. درصورتی که در مثال بالا کلمه «دوامة» ترجمه نشده است. از این قبیل موارد زیاد به‌چشم می‌خورد. مثلاً کلمه «ملابسات» در صفحه ۲۲۰.

- در صفحه ۵۰ جمله «دیروز در دیدار آقای عبدالحليم خدام معاون رئیس جمهور سوریه» باید در خط هشتم همین صفحه بعد از عبارت «رہبر معظم انقلاب» قرار گیرد تا ترجمه درست شود و کلمه «چهارشنبه» بعد از کلمه «دیروز» به این جمله اضافه شود.

- در صفحه ۵۰، با توجه به متن عربی در خط شانزدهم، عبارت «به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی» باید حذف شود.

- در خط چهارم صفحه ۶۹، کلمه «سابق» آمده است که در متن عربی این کلمه وجود ندارد.

- در خط ششم صفحه ۷۰، عبارت «في المياه الإقليمية» به «در محدوده آب‌های جمهوری اسلامی در دریای خزر» ترجمه شده است که «در آب‌های منطقه‌ای» معادل بهتری است.

- در خط ششم صفحه ۷۱ عبارت «به گزارش ایرنا» و در صفحه ۷۴ خط ششم عبارت «بررسی طرح کریدور شمال و جنوب» اضافی هستند و باید حذف شوند. تیتر و متن عربی صفحات ۷۴ و ۷۷ با ترجمه آن در صفحات ۷۵ و ۷۶ هم خوانی ندارد و دچار آشفتگی شده است:

عند اداء اليمين الدستورية خاتمي يجدد العهد مع الشعب، قال الرئيس خاتمي بعد ادائه اليمين الدستوري: انه ما زال على العهد الذي قطعه للشعب في اقامة نظام يقوم على سيادة الشعب الدينية وعلى اصلاح شؤون البلاد مؤكداً انه لن يحيد قيد ائمته عن النهج الذي اختاره للوصول الى هذه الغاية. انا بوصفى رئيساً للجمهوريه الاسلاميه الايرانيه اقسم بالله العلي القدير وبالقرآن الكريم امام الشعب الايراني ان اتجنب جميع اشكال الاستبداد وان ادعم حرية وكرامة المواطنين والحقوق التي اقرها الدستور للشعب. واصف: ولن أتواني ابداً عن الذود عن حياض الوطن والاستقلال السياسي والاقتصادي والثقافي وسأكون محافظاً على السلطة التي اتمنى عليها الشعب في حرز امين وسأكون وفياً ومتفانياً على ان اقدمها من ينتخبه الشعب بعدى. ثم قام الرئيس خاتمي بعد ذلك بتوقيع القسم.

مؤلف محترم ترجمة این متن را در صفحات ٧٥ و ٧٦ بدین صورت آورده است:

ادای سوگند رئیس جمهور در مجلس شورای اسلامی، آقای سید محمد خاتمی رئیس جمهور دیروز در مجلس شورای اسلامی برای آغاز دوره دوم ریاست جمهوری سوگند یاد کرد.

متن سوگند رئیس جمهور که براساس اصل ۱۲۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در حضور رئیس قوه قضائیه، اعضای شورای نگهبان، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، و دیگر مقامات لشکری و کشوری یاد شده است به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم، من به عنوان رئيس جمهور در پيشگاه قران كريم دربرابر ملت ايران به خداوند قادر متعال سوگند یاد می کنم که پاسدار مذهب رسمي و نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی کشور باشم و همه استعداد و صلاحیت خویش را در راه ایقای مسئولیت هایی که بر عهده گرفته ام به کار گیرم و خود را وقف خدمت به مردم و اعتلای کشور، ترویج دین و اخلاق، پشتیبانی از حق و گسترش عدالت سازم و از هرگونه خودکامگی بپرهیزم و از آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته است، حمایت کنم.

در حراست از مرزها و استقلال سیاسی و اقتصادي و فرهنگی کشور از هیچ اقدامی دریغ نورزم و با استعانت از خداوند و پیروی از پیامبر اسلامی و ائمه اطهار علیهم السلام قادری را که ملت به عنوان امانتی مقدس به من سپرده است همچون امینی پارسا و فداکار نگاهدار باشم و آن را به منتخب ملت پس از خود بسپارم.

ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب سازی با توجه به متن موجود به صورت زیر پیشنهاد می شود:

خاتمی به هنگام ادای سوگند قانونی، با ملت تجدید بیعت (عهد) کرد.

رئیس جمهور خاتمی بعد از ادای سوگند قانونی چنین گفت:

من هم چنان بر پیمانی که با ملت برای استقرار نظام مردم‌سالاری دینی بسته‌ام و بر اصلاح امور کشور مصمم هستم و از راهی که برای رسیدن به این هدف انتخاب کرده‌ام، گامی عقب نخواهم نشست.

من به عنوان رئیس جمهور اسلامی ایران، دربرابر ملت به خداوند قادر متعال و به قرآن کریم سوگند یاد می‌کنم که از هرگونه خودکامگی پرهیزم و از آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت به‌رسمیت شناخته است، حمایت کنم. ایشان (دردامه چنین) افزود: و در حراست از مرزها و استقلال سیاسی و اقتصادی و فرهنگی کشور از هیچ اقدامی دریغ نورزم و قدرتی را که ملت به عنوان امانتی مقدس به من سپرده است همچون امینی پارسا و فدکار نگاهدار باشم و آن را به منتخب ملت پس از خود بسپارم. سپس آفای رئیس جمهور خاتمی به امضای سوگندنامه پرداخت.

- عبارت صفحه ۷۷ خط چهارم به فارسی ترجمه نشده است.

- متن عربی صفحه ۷۷ خط پنجم «و قال الرئيس خاتمي ... الى هذه الغاية» در صفحه ۷۴ نیز تکرار شده است.

متن عربی صفحه ۷۹ خط ۱۴ و دنباله آن در صفحه ۸۰ از،

من ناحیة اخری اعتبر رئيس مجمع تشخیص مصلحة النظام اکبر هاشمی رفسنجانی امس الاربعاء الافراج عن الاسرى الايرانيين لدى العراق بانه شرط لتطبيع العلاقات بين ایران والعراق.

واضاف رفسنجانی لدى استقباله عدداً من الاسرى الاحرار عن خريجى الجامعات الايرانية و ذلك بمناسبة الذكرى السنوية لعودة الاسرى الى الوطن: ان الغموض ما زال يكتنف مصير عدد من المواطنين الايرانيين في السجون العراقية.

با ترجمة آن در صفحه ۸۱ هم خوانی ندارد.

بخش خبری: آیت الله هاشمی رفسنجانی رئيس مجمع تشخیص مصلحت نظام دیروز در دیدار جمعی از آزادگان فارغ التحصیل دانشگاه‌های سراسر کشور، آزادی اسیران ایرانی در عراق را شرط عادی شدن مناسبات دو کشور ایران و عراق دانست و گفت: هنوز هم سرنوشت عده‌ای از هموطنان دربند ایرانی در عراق مبهم مانده است. در این دیدار که در آستانه سالروز ورود آزادگان به میهن انجام شد رئیس

مجمع تشخيص مصلحت نظام با اشاره به وجود ۴۰ هزار آزاده در کشور، آزادگان را مظہر گذشت، فدکاری، جهاد، و مقاومت دانست و افزود؛ وجود این قشر در بخش‌های مختلف جامعه منشأ تغییر و تحولات اجتماعی، فرهنگی، و سیاسی مثبت است.

ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب‌سازی با توجه به متن موجود به صورت زیر پیش‌نهاد می‌شود:

از طرف دیگر آیت‌الله هاشمی رفسنجانی رئیس مجمع تشخيص مصلحت نظام دیروز چهارشنبه آزادی اسیران ایرانی در عراق را شرط عادی‌سازی روابط میان دو کشور ایران و عراق دانست. در این دیدار که به مناسبت سالگرد بازگشت آزادگان به میهن با تعدادی آزادگان فارغ‌التحصیل در دانشگاه‌های ایران صورت گرفت، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی چنین گفت: هنوز هم سرنوشت عده‌ای از هموطنان دریند ایرانی در عراق مبهم مانده است.

- در صفحه ۸۰، کلمه «بین» در خط اول و در صفحه ۸۶ خط سوم کلمات «بخش خبری» و در صفحه ۱۳۲ خط اول کلمه «نسنجیده» و در صفحه ۲۵۹ کلمات «بالغ پرندگان و دلفینار بوم کیش» و در صفحه ۲۸۲ جمله «اقدام به قطعه‌کردن آن در تأسیسات متعلق به شرکت دریا صنعت ایران (صدر) در نزدیکی بندر نکا نموده است» اضافی‌اند و باید حذف شوند.

- در خط دوازدهم صفحه ۸۲ «المتحدث باسم الخارجية» در صفحه ۸۳ خط دوازدهم این‌گونه معادل‌سازی شده است: «به گزارش ایرنا، آصفی». «که معنای عبارت «سخن‌گوی وزارت خارجه» است» (غفرانی ۱۳۸۸: ۳۴۵).

- پاراگراف چهارم صفحه ۱۰۱ با ترجمه آن در صفحه ۱۰۳ هم‌خوانی ندارد. با حذف عبارت «با تأکید ... بخش علمی کشور» هم‌خوانی ایجاد خواهد شد.

- با تغییر جای عبارت صفحه ۱۰۳ خط سوم «دیروز (دوشنبه) در دیدار ... دست‌اندرکاران جهاد دانشگاهی» و قراردادن آن در خط نهم همان صفحه (۱۰۳) بعد از عبارت «حضرت آیت‌الله خامنه‌ای» هم‌خوانی بیشتری میان ترجمه‌ها صورت خواهد گرفت.

- با جایه‌جایی پاراگراف دوم و سوم با هم دیگر در صفحه ۱۰۸ هم‌خوانی میان متن عربی و فارسی ایجاد می‌شود.

- در صفحه ۱۳۵ خط یازدهم، «الاعمال الارهابية» به «اقدامات ناجوان مردانه» ترجمه شده که پیشنهاد می‌شود «به ”اقدامات ترویریستی“ ترجمه شود» (غفرانی ۱۳۸۸: ۵۶).
- در صفحه ۱۴۲ خط پانزدهم، با اضافه کردن عبارت «ممکن است» بعد از کلمه «برسد» هم خوانی بین متن عربی و فارسی بهتر می‌شود.
- متن صفحه ۱۴۵ خط سوم از،

اصدرت رابطة اساتذة الحوزة العلمية في قم المقدسة يوم السبت بياناً نددت من خلله بالقمع والإبادة التي يتعرض لها الشعب العراقي من قبل قوات الاحتلال. وجاء في البيان يمر أكثر من عام على العدوان الذي شنه الاستكبار العالمي بزعامة أمريكا وبريطانيا ضد المسلمين في العراق.

با ترجمة آن در صفحه ۱۴۷ هم خوانی ندارد.

گروه سیاسی: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با صدور اطلاعیه‌ای کشتار مردم بی‌دفاع عراق را محکوم کرد. به گزارش ایستا، در این اطلاعیه آمده است: کشتار مردم بی‌دفاع عراق و به خاک و خون کشیده شدن شهروندان مظلوم و مسلمان عراقي و زائرین عتبات مقدس توسط نیروهای اشغالگر خاصه نیروهای آمریکایی و انگلیسی موجب تأثیر و تأسف عمیق گردیده است.

ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب‌سازی با توجه به متن موجود چنین است:

جامعه مدرسین حوزه علمیه شهر مقدس قم روز شنبه با صدور اطلاعیه‌ای کشتار و سرکوب مردم عراق را به دست نیروهای اشغالگر محکوم کرد. در این اطلاعیه آمده است: بیش از یک سال از تجاوز استکبار جهانی به رهبری آمریکا و انگلیس علیه مسلمانان عراق می‌گذرد.

- متن صفحه ۱۷۳ با ترجمه آن در صفحه ۱۷۴ هم خوانی ندارد:

باریس / (اف ب) اقدم رئیس بلدیه مدینة زسان بول تروا شاتوس جنوب فرنسا على منع عرض فلم «سفر الى قندهار» للمخرج الايراني محسن محملياف «لاسباب أمنية». وكان الفلم مبرمجا في عرض اول خلال المهرجان السينمائى الذى تشهده المدينة حاليا وفق ما أكدت مصادر المهرجان. وكان من المقرر عرض الفلم مساء الاثنين لكن رئيس البلدية اليمينى كلود جرفو استدعى فريق المهرجان يوم الجمعة الماضى و طلب منه الامتناع عن

عرض الفلم لأسباب أمنية من دون ان يعطي تفاصيل اضافية. رغم اعترافه بأنه لم يشاهد الفيلم ولا يعرف محتواه.

گروه رسانه: فیلم سینمایی سفر قندهار ساخته محسن مخملباف به دلایل امنیتی از سوی مسئولان جشنواره فرانسه پخش نشد. شهردار شهر «سان پول تروا تساو» در جنوب فرانسه نزدیک آفینیون از پخش فیلم سینمایی «سفر قندهار» ساخته کارگردان ایرانی محسن مخملباف جلوگیری به عمل آورد، ولی علت اصلی مانع خود را رعایت مسائل امنیتی دانست. براساس آخرین اطلاعات به دست آمده پخش این فیلم از سوی مسئولان دولتی منع نشده و تنها به دستور شخص شهردار از حضور در جشنواره بازمانده است، شهرداری که به گفته خودش نه فیلم را دیده و نه از محتوای آن مطلع است، گفته می شود روز سه شنبه خیل عظیمی از تماشایان و مشتاقان دیدن فیلم براساس برنامه قبلی برای تماشای فیلم صفت کشیده بودند که با آگاهی یافتن از تغییرات تازه در برنامه به نشانه اعتراض به مسئولان جشنواره «هو» کشیدند.

ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب سازی با توجه به متن موجود به صورت زیر پیش نهاد می شود:

پاریس / (اف ب) شهردار شهر «سان پول تروا» که در جنوب فرانسه قرار دارد، نمایش فیلم «سفر به قندهار» کارگردان ایرانی محسن مخملباف را به دلایل امنیتی ممنوع ساخت.

بنابر گزارش منابع خبری این جشنواره، نمایش این فیلم برای دور اول در عصر دوشنبه برنامه ریزی شده بود. اما «کلود جرفو» شهردار راست گرای «سان پول تروا»، روز جمعه تیم جشنواره را به حضور فراخواند و به دلایل امنیتی خواستار منع نمایش این فیلم شد، بدون این که توضیحی اضافی در این رابطه ارائه دهد. این در حالی است که به گفته خودش نه فیلم را دیده و نه از محتوای آن مطلع است.

- متن عربی صفحه ۱۸۴ و ۱۸۵ از اول صفحه تا «حركة التنمية» با ترجمه آن در صفحه ۱۸۷ از ابتدای صفحه تا «همة آحاد آن خواهیم بود» هم خوانی ندارد و به ویراستاری نیاز دارد.

- متن عربی صفحه ۱۹۲ خط دهم «و ذكر ان احد البنود الاساسية لجدول اعمال المؤتمر المذكور موضوع حوار الحضارات، و الذى جاء بمبادرة و اقتراح من السيد خاتمى معرباً عن امله فى ان تخطو الدول الاسلامية خطوات مؤثرة فى هذا المجال» با ترجمه آن در صفحه ۱۹۴ خط بیستم «و حضور در این گونه مجتمع را يکی از راههای وحدت و

یک پارچگی امت اسلامی دانست و بر نقش پارلمان‌ها در این خصوص تأکید کرد» هم‌خوانی ندارد. ترجمة آن بعد از ویراستاری به این صورت است. و اظهار داشت: موضوع گفت‌وگوی تمدن‌ها که از طرح‌ها و پیشنهادات آقای خاتمی است، یکی از بندهای اساسی دستور کار اجلاس مذکور است. ایشان هم‌چنین ابراز امیدواری کردند که دولت‌های اسلامی گام‌های مهمی را در این زمینه بردارند.

- ترجمه صفحات ۲۰۴، ۲۲۱، ۲۲۵، ۲۴۳، و ۲۹۵ به ویرایش نیاز دارد؛
- ترجمه صفحه ۲۲۹ از ابتدای صفحه تا «اجرا می‌شود» به ویرایش نیاز دارد؛
- ترجمه صفحه ۲۳۶ از «رئیس شورای تأمین ... تا ارائه کرده است» تا حدودی به ویرایش نیاز دارد؛
- پاراگراف دوم صفحه ۲۶۳ باید در آخر همین صفحه قرار داده شود تا با متن عربی هم‌خوانی داشته باشد؛
- عبارت «وبناه متزهات وحدائق مختلفه، وتقديم خدمات ترفيهية متنوعة» در صفحه ۲۶۱ با ترجمه فارسي آن «باغ پروانه، باغ اركيده، و جشن‌های مفرح» در صفحه ۲۶۳ هم‌خوانی ندارد.
- در صفحه ۲۹۶ خط پنجم عبارت «و تابع قائلًا: مع استمرار الوتيرة الحالية لاستيراد الفولاذ تكهن بان تبلغ الكميات المستوردة حوالي ۶ ملايين طن و ان كانت خبرتنا تشير الى ان ذروة عملية الاستيراد تتم في الثلث الاول من كل عام» را مؤلف محترم در صفحه ۲۹۷ بدین‌گونه ترجمه کرده است: «او پیش‌بینی کرد تا پایان سال جاری این رقم به شش میلیون تن خواهد رسید». به‌نظر این جانب در درس متون مطبوعاتی به‌خاطر این‌که دانشجو خودش هم توانایی ترجمه روزنامه‌ها و مجلات را پیدا کند صرف ترجمه آزاد یک متن، کمکی به آموزش او نمی‌کند. در ضمن ما در اینجا به‌دبیال خبررسانی سیاسی یا اقتصادی نیستیم، بنابراین، ترجمة متن بالا این‌گونه پیشنهاد می‌شود: «ایشان چنین ادامه داد و گفت: با ادامه روند کتونی واردات فولاد، پیش‌بینی می‌کنیم که این رقم به شش میلیون تن برسد، گرچه که تجربه ما دال بر این است که اوج روند واردات در چهار ماه نخست هر سال است»؛
- متن عربی صفحه ۳۰۱

ان الارباح التي تمنحها المصادر هي شكل من أشكال الربا اعتبر الشیخ احمد جنتی، الربا
بانه خطر يهدد اقتصاد البلاد. وأشار فى الخطبة الاولى لصلاة الجمعة بطهران امس الى مسألة

الربا وقال، باعتقاد البعض ان الارباح التي تمنحها المصارف لاصحاب الودائع هي شكل من اشكال الربا ولكن بغضاء شرعى. واضاف: انه حتى لو لم تكن هذه الارباح ربا فإنهما تترك نتائج سلبية كبيرة على اقتصاد البلاد. وقال امين مجلس صيانة الدستور، ان مثل هذه الارباح تؤثر سلبيا على الاستثمارات والانتاج ومن ثم على اقتصاد البلاد. وأكد خطيب صلاة الجمعة في طهران ضرورة ان تولى الحكومة والسلطة القضائية الدقة والاهتمام اللازمين من اجل توجيه الرساميل نحو الانشطة الاتجاهية. وفي الخطبة الثانية لصلاة الجمعة أشار الشيخ جنتى الى شهر رمضان المبارك وضرورة التزام التقوى والعمل الصالح والابتعاد عن الذنب. وانتقد جنتى برامج وزارة التربية والتعليم والجامعات خلال شهر رمضان. واضاف ان وزارة التربية والتعليم والجامعات لم تغير من اوقات الحصص الدراسية خلال شهر رمضان المبارك وهو يرهق الطلاب.

با ترجمة آن در صفحه ۳۰۲ خیلی هم خوانی ندارد و نیاز به مرتب‌سازی و ویراستاری دارد.

گروه سیاسی - آیت‌الله احمد جنتی، امام جمعه موقت تهران در خطبه‌های نماز نخستین جمعه ماه رمضان به انتقاد از وضعیت پرداخت سود بانک‌ها پرداخت. امام به گزارش ایرنا، وی ربا و رباخواری را تهدیدی برای اقتصاد کشور دانست. امام جمعه موقت تهران، با بررسی مسئله ربا در کشور گفت: «به اعتقاد برخی افراد، پرداخت سود سپرده‌گذاری ازسوی بانک‌ها نوعی ربا با کلاه شرعی محسوب می‌شود». وی بیان داشت: اگر هم سودهای کلان و بدون دردرس بانک‌ها به سپرده‌گذاران ربا نباشد، ولی تأثیرات مخربی بر اقتصاد جامعه خواهد داشت. آیت‌الله «احمد جنتی» دبیر شورای نگهبان همچنین در خطبه دوم نماز جمعه از برنامه‌های وزرات آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها در ماه مبارک رمضان انتقاد کرد. امام جمعه موقت تهران گفت: وزرات آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها تفاوتی بین ماه مبارک رمضان و دیگر ماه‌ها قائل نیستند.

ترجمه آن بعد از ویراستاری با استفاده از متن موجود چنین است:

سودهای بانکی نوعی ربات است. آیت‌الله احمد جنتی، ربا را تهدیدی برای اقتصاد کشور دانست. ایشان دیروز در خطبه اول نماز جمعه تهران به مسئله ربا اشاره کرده است، و گفت: به اعتقاد برخی افراد، پرداخت سود سپرده‌گذاری ازسوی بانک‌ها نوعی ربا با کلاه شرعی محسوب می‌شود. وی بیان داشت: اگر هم سودهای بانکی، ربا نباشد باز هم تأثیرات منفی زیادی بر اقتصاد کشور خواهد گذاشت.

دیبر شورای نگهبان چنین افزوود: این گونه سودها، اثرات منفی بر سرمایه‌گذاری، تولید، و درنتیجه بر اقتصاد کشور خواهد داشت. خطیب نماز جمعهٔ تهران بر ضرورت اهتمام دولت و قوّه قضائیه برای سوق دادن سرمایه‌گذاری‌ها به‌سمت فعالیت‌های تولیدی تأکید کردند. آیت‌الله احمد جنتی در خطبهٔ دوم نماز جمعه با اشاره به ماه مبارک رمضان بر ضرورت پای‌بندی به تقوّا و انجام عمل صالح و دوری از گناهان تأکید کردند. ایشان از برنامه‌های آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها در طول ماه رمضان انتقاد کردند. وی افزوود: وزارت آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها، تغییری در برنامه کلاس‌های خود در طول ماه مبارک رمضان نداده‌اند و این امر موجب خستگی دانشجویان است.

- متن صفحه ۳۰۳ با ترجمه آن در صفحه ۳۰۴ خیلی هم خوانی ندارد و به ویرایش نیاز دارد.

استثمارات ایرانیه و أجنبيه في آذربایجان. باكو / ارنا: وصل وفد اقتصادي يتّألف من ۵۷ شخصا من محافظة آذربیجان الغربية امس الاول الخميس الى مدينة باكو عاصمة جمهورية آذربیجان للتعرف على اراضييات التعاون الاقتصادي و التمويل المشترك. و اكد ناصر زركر الذى كان يتحدث لمراسل ارنا امس الاول الخميس انه وفقا للاتفاقيات المبرمة بين الشركات الايرانية والالمانية والفرنسية فإنه سيتم توظيف استثمار بمبلغ ۱۰۰ مليون دولار في هذه المحافظة. كما اشار الى مساهمة ثلاثة شركات من ايران و بريطانيا و كندا في مجال الزراعة و الصناعة بمدينة ماكو من خلال تخصيص اراض تبلغ مساحتها ۱۰۰ هكتار و ذلك من اجل انشاء تسع وحدات صناعية. على صعيد اخر تم دراسة سبل تمهيد اراضييات استثمارات شركة «ایران اشتريک» (شركة ايرانية - المانية) في مجال النسيج خلال اللقاء الذي جرى امس الاول الخميس بين اعضاء هذه الشركة و محافظ آذربیجان الغربية.

سرمایه‌گذاری چهار شرکت ایرانی - خارجی در بخش صنعت آذربایجان غربی.
خبرگزاری جمهوری اسلامی: رئیس سازمان صنایع و معادن آذربایجان غربی گفت: زمینه‌های سرمایه‌گذاری چهار شرکت مشترک ایرانی و خارجی طی سال جاری در بخش صنعت استان فراهم شده است. مهندس ناصر زرگر افزود: براساس توافق‌های انجام‌شده یک شرکت مشترک ایرانی، آلمانی و فرانسوی بر روی صنایع ساختمانی در این استان یک‌صد میلیون دلار سرمایه‌گذاری می‌کنند. وی اضافه کرد: با تأمین زمین به وسعت یک‌صد هکتار در ارومیه، مقدمات انتقال ماشین‌آلات برای ایجاد این صنعت فراهم شده است. وی گفت: هم‌چنین سرمایه‌گذاری یک شرکت مشترک ایرانی، انگلیسی، و کانادایی در مجتمع کشت و صنعت ماکو امسال عملی شده است. زرگر

افزود: با نهایی شدن این سرمایه‌گذاری یک هزار هکتار زمین برای ایجاد نه واحد صنعتی به این شرکت واگذار شده است.

ترجمه پیش‌نهادی آن چنین است:

سرمایه‌گذاری‌های ایرانی و خارجی در آذربایجان.

باکو، خبرگزاری جمهوری اسلامی: برای بررسی زمینه‌های همکاری اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک، یک هیئت اقتصادی متشکل از ۵۷ نفر از استان آذربایجان غربی پریروز پنج شنبه وارد شهر باکو پایتخت جمهوری آذربایجان شد. ناصر زرگر پریروز پنج شنبه در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی تأکید کرد که براساس توافق‌های انجام‌شده میان شرکت‌های ایرانی، آلمانی، و فرانسوی، مبلغ ۱۰۰ میلیون دلار در این استان سرمایه‌گذاری می‌شود. وی هم‌چنین افزود: سه شرکت ایرانی، انگلیسی، و کانادایی در زمینه کشت و صنعت در شهرستان ماکو با هم همکاری می‌کنند و زمینی به مساحت یک هزار هکتار برای ایجاد نه واحد صنعتی به آن‌ها واگذار می‌شود. از طرف دیگر، در طی دیداری که پریروز پنج شنبه میان اعضا شرکت ایران اشتريک و استاندار آذربایجان غربی صورت گرفت، راههای سرمایه‌گذاری این شرکت ایرانی آلمانی در بخش صنعت نساجی موربدیث و بررسی قرار گرفت.

«امس» به معنای «دیروز» و «امس الاول» به معنای «پریروز» است. که معمولاً در متن‌های کتاب به ترجمه درست این کلمات توجهی نشده است. مثلاً در صفحه ۳۰۰ یا اصلاً ترجمه نشده است یا در صفحه ۲۰۳.

مؤلف محترم به ترجمه درست روزهای هفته دقت نکرده است. مثلاً: «امس الاربعاء» در صفحه ۱۹۶ و ۱۹۸ و در صفحه ۳۹ و ۴۱ و صفحه ۴۸، ۵۰، ۵۶، ۵۹ و ۷۹ خط آخر و صفحه ۸۱ و ۸۲.

- در صفحه ۲۰، «امس الاربعاء» به «روز چهارشنبه» ترجمه شده است که معنای «امس» بدیهی است.

- عبارت صفحه ۴۴ «یوم الاربعاء» به «دیروز» ترجمه شده است که معنای آن بدیهی است.

- در خط سوم صفحه ۹۲، کلمه «امس» در صفحه ۹۴ به «روز چهارشنبه» ترجمه شده است.

- در صفحه ۳۹: «الحرب المفروضة» به «جنگ» ترجمه شده که صحیح آن «جنگ تحمیلی» است.

- در خط چهارم صفحه ۴۳، در متن فارسی کلمه «جنگ نرم» آمده است که در متن عربی آن چنین چیزی وجود ندارد.

برخی از جملات و عبارت‌های عربی ترجمه نشده است. مثلاً، خط چهارم صفحه ۷۷: «ثم قام الرئيس ... بتوقيع القسم»؛ صفحه ۷۹ از «حياة رئيس مجلس الشورى ... في الاسر»؛ خط دوازدهم صفحه ۹۰ عبارت: «البالغ ... عاماً» و «يوم الجمعة الماضي»؛ خط پنجم صفحه ۱۱۱ عبارت: «إشار (آصفي) الى ... البتاغون»، خط سوم تا پایان پاراگراف صفحه ۱۴۳: «و اشار هاشمی ... تكون مرأة للاخرين»؛ و پاراگراف آخر صفحه ۱۷۸: «أضاف: ان مهام الشرطة تمثل في مطاردة المجرمين»، «معنای کلمة مطاردة تعقیب جنایت کاران» (طیبیان ۳۷۸: ۲۶۳).

و عنوان صفحه ۱۸۹: «قائد الثورة ... المعاقين»؛ خط نهم صفحه ۱۹۶: «اللبت فى هذا الخلاف» و خط یازدهم: «و الذى راح ضحيتها ... قبل ثلاثة اعوام»؛ خط چهارم صفحه ۲۲۴: «و حول البت النهائى فى ملف الطلبة المعتقلين»، و «معنای عبارت "البت النهائى" يعني تصعیم گیری نهايى» (میرزايى ۱۳۷۹: ۱۳۴).

و هم چنین خط ششم صفحه ۲۲۸: «الذى كان يتحدث ... للمجلس امس» و خط پنجم صفحه ۲۳۴: «(محافظ) كرمانشاه فى حديثه مع مراسلى ارنا» و پاراگراف آخر صفحه ۲۴۵: «واكد صفوی ... امر مشروع»، خط آخر صفحه ۲۸۱: «و حسب ميد ... مليون دولار»، صفحه ۳۱۵ عبارت: «رغم اصابته فى المرحلة السابقة»، و صفحه ۳۱۷ عبارت: «امام ۳۰ الف متفرج» ترجمه نشده است.

جملات و عبارات زیادی در قسمت ترجمه فارسی وجود دارد که اصلاً چنین مطلبی در متن عربی نیست، از آن جمله خط دوازدهم تا آخر پاراگراف صفحه ۵۷: «سازش با اسرائیل ... مبارزه دانست»؛ خط یازدهم تا آخر پاراگراف صفحه ۵۹: «خدام يادآور شد ... به رایزنی می پردازند»؛ صفحه ۶۹ خط ششم و صفحه ۷۳ خط هشتم: «به گزارش ایرنا ... جمهوری»؛ خط سوم صفحه ۸۶: «بحش خبری»؛ خط هشتم صفحه ۸۶: «به گزارش اداره ... امور خارجه»؛ هردو پاراگراف صفحه ۱۲۲: «حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره ... قرار می گیرد؟»؛ پاراگراف اول و دوم صفحه ۱۲۵: «ایشان زیاده طلبی ... خواهد شد»؛ پاراگراف دوم صفحه ۱۲۶: «رهبر معظم انقلاب ... محکوم کرد»؛ پاراگراف آخر صفحه ۱۶۵: «عضو هیئت منتخب ... خوب بوده است»؛ و خط نهم تا آخر پاراگراف صفحه ۱۷۴: «گفته می شود ... "هو" کشیدند».

و نیز در خط پنج صفحه ۱۸۳: «در جامعه‌ای که ... وجود نخواهد داشت»؛ خط سیزدهم تا آخر پاراگراف صفحه ۱۸۸: «گفت ... جامعه داشته است»؛ خط ششم صفحه ۱۹۴: «به گزارش ایرنا ... مجلس»؛ خط شانزدهم صفحه ۲۱۰: «این که یک سلیقه ... نه مطلوب» و خط بیستم: «سپس اظهار ... کشور شود»؛ خط نهم صفحه ۲۱۳: «بنده آن را پس گرفتم»؛ خط پنجم صفحه ۲۱۵: «به گزارش ایرنا» و خط هشتم: «رئیس جمهوری ... ضروری است»؛ خط سوم صفحه ۲۲۱: «به گزارش خبرگزاری ... شارون؛ خط ششم صفحه ۲۲۳: «به گزارش ... حجت‌الاسلام»؛ خط سوم صفحه ۲۲۵: «وی گفت ... ملاقات کردایم»؛ خط پنجم صفحه ۲۲۷: «به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی»؛ خط هفتم صفحه ۲۴۴: «لازمۀ مجاهدت و ... برشمردن»؛ خط سوم صفحه ۲۵۰: «به گزارش ... امور خارجه»؛ خط دوازدهم صفحه ۲۶۳: «وقتی کارکنان ... کشور شده است»؛ خط شانزدهم صفحه ۲۶۸: «ما مصمم هستیم ... باشیم»؛ پاراگراف آخر صفحه ۲۸۲: «شرکت صدرا ۹۵ درصد ... سرمایه آن را به عهده دارد»؛ خط سوم صفحه ۳۰۶: «به گزارش روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی مهندس»؛ و خط پنجم صفحه ۳۰۸: «به گزارش ... کالاهای حیاتی» و خط یازدهم: «براساس این گزارش» و خط چهاردهم: «درادامۀ این گزارش آمده است».

مرسوم و معمول کتاب این است که اول متن عربی می‌آید و بعد ترجمه فارسی آن، اما در برخی صفحات این ترتیب بهم خورده است، اول ترجمه فارسی یک متن آمده است و بعد متن عربی آن، که این باعث سردرگمی دانشجو در تطبیق متن‌ها با یکدیگر خواهد شد. برای نمونه، در صفحه ۵۱ خط پنجم جمله «تاریخ هیچ‌گاه ... در هراس است». اول ترجمه فارسی آمده است و متن عربی آن در ابتدای صفحه ۵۲ قرار گرفته است: «وان التاریخ لن ینسى ... فلسطین».

- در پاراگراف آخر صفحه ۷۵: «در حراست از مرزها...» اول متن فارسی آمده است و متن عربی آن در ابتدای صفحه ۷۷ در پاراگراف اول قرار گرفته است.

- در پاراگراف آخر صفحه ۱۱۷: «توصیه می‌کنم ...» اول متن فارسی آمده است و متن عربی آن در صفحه ۱۱۸ پاراگراف آخر قرار گرفته است: «فى ختام الرسالة ... و تستمدوا العون منه».

- در خط چهاردهم صفحه ۱۴۲: «هاشمی رفسنجانی در منطقه شود» اول متن فارسی آمده است و متن عربی آن در ابتدای صفحه ۱۴۳ قرار گرفته است: «واحتمل هاشمی ... مغامرة جديدة».

- متن فارسی در صفحه ۲۵۹ خط ۲۴ و ابتدای صفحه ۲۶۰: «مهندس ثابت ... سریلند باشیم» قرار گرفته است، متن عربی در پاراگراف اول صفحه ۲۶۱ قرار داده شده است.

- در وسط صفحه ۴۵ در درون متن عربی، لغاتی را به فارسی توضیح داده که با نظم کتاب مناسب نیست و مرسوم کار ایشان چنین نبوده است. بنابراین، خط چهارم صفحه ۴۵ از «انیطت باللجنة تا مورد ۵ برخورد با» باید حذف شود. کلمه «آلیات: مکانیزمها» در همین صفحه (۴۵) باید به پانوشت در همین صفحه منتقل شود.

تطبیق متن عربی با متن فارسی در برخی صفحات به خاطر دوربودن از همدیگر خسته‌کننده است، برای مثال: متن عربی در صفحه ۵۳ پاراگراف آخر قرار گرفته است از «واشار الى الدعم ... لتهذید جدی» ترجمه آن در ابتدای صفحه ۵۷: «معاون رئیس جمهوری سوریه ... با تهدید جدی مواجه ساخته است» قرار دارد.

- متن عربی در ابتدای صفحه ۵۵ پاراگراف اول و دوم: «ومن جانبہ أبدی الشیخ ... حیال القضية الفلسطينية» قرار گرفته است و ترجمه آن در صفحه ۵۷ قرار دارد؛

- متن عربی در صفحه ۵۵ پاراگراف سوم: «وفی رده على الدعوة الرسمية ... هذه الزيارة في فرصة مناسبة» قرار گرفته است. ترجمه فارسی آن در صفحه ۵۹ در پاراگراف اول «رئیس مجمع تشخیص ... در فرصتی مناسب انجام پذیرد» قرار گرفته است؛

- متن عربی در صفحه ۱۹۲ قرار گرفته است و ترجمه آن در صفحه ۱۹۴ قرار دارد. متن عربی در صفحه ۲۰۷ قرار دارد و متن ترجمه در صفحه ۲۱۰ قرار گرفته است. صفحه ۷۹ کلاً دچار مشکل شده است. تیتر صفحه ۷۹ به همراه دو خط آخر همین صفحه باید به ابتدای صفحه ۸۰ منتقل شود؛

- متن عربی در صفحه ۱۱۹ پاراگراف آخر و ابتدای صفحه ۱۲۰ از «واشار قائد الثورة الاسلامية ... ضربات الحرب القاسية؟» قرار دارد و ترجمه این پاراگراف در وسط صفحه ۱۲۵: «رهبر معظم انقلاب با اشاره ... ضربات سخت جنگ قرار گیرند؟» قرار گرفته است که انصافاً پیداکردن ترجمه فارسی این عبارت سخت است؛

- متن عربی پاراگراف اول و دوم در صفحه ۱۲۳: «واکد سماحته بان الكثیر من الادلة ... لم تثبت ادانته بعد؟» است و ترجمه فارسی آن در پاراگراف چهارم صفحه ۱۲۵ و در ابتدای صفحه ۱۲۶: «ایشان با تأکید بر این که بسیاری ... به تمام مسلمانان تعییم داد؟» قرار گرفته است؛

- متن عربی در پاراگراف سوم صفحه ۱۲۳: «واوضح سماحته قائلاً ... من الاسلام دوماً» قرار گرفته و ترجمه آن در انتهای صفحه ۱۲۶: «ایشان تصویر کردند به اعتقاد ما ... از اسلام ضربه خورده‌اند» قرار دارد؛
 - متن عربی در پاراگراف چهارم صفحه ۱۲۳: «واتعتبر آیة الله ... تجذب القلوب نحوها» ترجمه آن در ابتدای صفحه ۱۲۸: «حضرت آیت الله ... دلها را جذب خواهد کرد» قرار گرفته است؛
 - متن عربی در پاراگراف آخر صفحه ۱۳۸: «اکد رفسنجانی ... ایران و الکویت» قرار دارد و ترجمه آن در ابتدای صفحه ۱۴۲: «وی افروز مشوق هردو ... آمریکایی‌ها بودند» قرار گرفته است؛
 - متن عربی در صفحه ۱۳۷ در خط آخر و در ابتدای صفحه ۱۳۸: «واشار الى الحرب التي فرضها ... و هو الامر الذى كلفه غالياً» قرار دارد. ترجمه فارسی آن در صفحه ۱۴۰: «وی با اشاره به تحمیل جنگ به کشور ... بسیار گران تمام شد» قرار گرفته است؛
 - متن عربی در صفحه ۱۴۵ و ۱۴۶: «واشار البيان الى ان رابطة ... دون اي قيد او شرط» قرار گرفته است و ترجمه فارسی در پاراگراف اول صفحه ۱۴۸: «در این اطلاعیه جامعه مدرسین ... از عراق شده است.»
- اشتباهات تایپی نیز کم‌ویش در اثر به‌چشم می‌خورد که فقط به دو مورد از آن‌ها اشاره می‌شود، در سطر اول صفحه ۱۲۱، کلمه «حوادث» غلط است و صحیح آن «حوادث» است. در سطر ششم صفحه ۱۶۴، کلمه «اوشع» غلط است و صحیح آن «اوضح» است.
- کتاب پر از اصطلاحات تخصصی است که بهصورت روان و رسا معادل‌یابی شده‌اند. در معادل‌یابی برعی از اصطلاحات موارد زیر پیش‌نهاد می‌شود: در صفحه ۱۱۱ کلمه «تخرصات» به «سخنان» ترجمه شده است که معادل بهتر آن «سخنان دروغ، یاوه‌گویی‌ها» است.
- در صفحه ۲۱۱، «استقطاب الاستثمارات» به جلب امکانات و سرمایه‌ها ترجمه شده که «جذب سرمایه‌ها» شاید تعبیر بهتری باشد؛
 - در خط دوم صفحه ۲۵۷، به‌جای کلمه «روابط» بهتر بود که از تعبیر «علاقه‌ات» استفاده می‌شد. در صفحه ۲۹۹، اصطلاح «المقايضة» به «بای بک» ترجمه شده است که «تعبیر پایاپایی، تهاتر» مرسوم‌تر است (قیم ۱۰۲۹: ۱۳۸۵)؛

- یکی از نقاط م وجود در کتاب این است که هیچ‌گونه تمرینی در آن یافت نمی‌شود. بی‌تردید وجود تمرینات مختلف ذهن دانشجو را فعال می‌سازد و به یادگیری هرچه بیش‌تر دانشجو کمک می‌کند. هم‌چنین با وجود تمرینات، دانشجو مشارکت بیش‌تری در کلاس برای بررسی آراء و افکار و روش‌ها و فنون ترجمه خواهد داشت. و موضع‌گیری مثبتی درمورد درس اتخاذ خواهد کرد؛
- در قسمت فهرست مراجع لازم است نویسنده محترم منابع را براساس فامیل مؤلف و بعد اسم کوچک ذکر کند و آن‌ها را طبق ترتیب الفبایی منظم و مرتب سازد.

۵. نتیجه‌گیری

این کتاب ۳۲۶ صفحه دارد که برای یک درس دوواحدی حجمی و گسترده است. پیش‌نهاد می‌شود بخشی از متن اصلی کتاب به عنوان تمرین درنظر گرفته شود. و نیز پیش‌نهاد می‌شود برخی از کلمات و اصطلاحات عربی که خواندن آن‌ها مشکل است حرگت‌گذاری شود.

تطبیق و مقایسه برخی متن‌ها با هم‌دیگر به‌خاطر دوری‌ودن از هم‌دیگر خسته‌کننده و ملال‌انگیز است. بهتر است صفحات طوری منظم شود که در سمت راست متن عربی قرار داده شود و در سمت چپ ترجمه فارسی متن مذکور قرار گیرد. یا یک پاراگراف متن عربی بیاورد و بعد ترجمه فارسی آن را و به همین ترتیب تا پایان کتاب. این کار باعث مقایسه و یادگیری بهتر دانشجو خواهد شد. خود مؤلف محترم نیز به تطبیق متن‌ها خواهد پرداخت و آن‌ها را بهتر ویراستاری خواهد کرد.

پیش‌نهاد می‌شود برخی از اسامی که به صورت مکرر به کار رفته‌اند حذف شوند. حذف اسامی، تا آن‌جایکه ممکن است، و اکتفا به سمت‌های اجرایی آن‌ها (رئیس جمهور گفت، رئیس مجلس تصویح کرد و ...) باعث زدودن کهنه‌گی از اخبار کتاب و کاهش برخی حساسیت‌ها خواهد شد.

- کتاب تقسیم‌بندی موضوعی ندارد. بهتر بود مؤلف محترم آن را به بخش‌های مختلف سیاسی، علمی، فرهنگی، ورزشی، پزشکی، اقتصادی، و نظامی تقسیم می‌کرد و برای هر بخشی تمرینات مناسب با آن بخش درنظر گرفته می‌شد. با توجه به این‌که ضعف‌های زیادی در عدم انتباط ترجمه‌های فارسی با متون عربی به‌چشم می‌خورد، که به نمونه‌هایی اندکی از آن‌ها اشاره شد، کتاب به ویرایش کلی نیاز دارد.

کتاب‌نامه

- انطوان الياس، الياس (۱۳۷۷)، *القاموس العصرى، ترجمة مصطفى طباطبائى*، تهران: کتابفروشی اسلامیه.
- انيس، ابراهيم و ديگران (۱۳۷۲)، *المعجم الوسيط*، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- آذرنوش، آذرناش (۱۳۷۹)، *فرهنگ معاصر عربى - فارسى*، تهران: نشر نی؛ چاپار.
- جر، خليل (۱۳۷۳)، *المعجم العربى الحديث؛ فرهنگ لاروس*، ترجمة حميد طبیبان، ج ۱ و ۲، تهران: چاپ خانه سپهر.
- شمس آبادی، حسين (۱۳۸۱)، *الترجمة بين النظرية والتطبيق من العربية الى الفارسية*، تهران: چاپار فرزانگان.
- طبیبان، حمید (۱۳۷۸)، *فرهنگ فرزان فارسى - عربى*، تهران: فرزان روز.
- طهماسبی، عدنان (۱۳۸۷)، دراسة منهجية في ترجمة الصحف والمجلات، تهران: جهاد دانشگاهی.
- عزيزی پور، محمدرضا (۱۳۹۳)، *المصطلحات المتناولة في الصحافة العربية*، تهران: سمت.
- غفرانی، محمد (۱۳۸۸)، *قاموس عصرى فى المصطلحات الحديثة*، تهران: اميرکبیر.
- غفرانی، محمد و مرتضی آیت الله زاده شیرازی (۱۳۸۱)، *فرهنگ اصطلاحات روز*، تهران: اميرکبیر.
- قیم، عبدالنبي (۱۳۸۵)، *فرهنگ معاصر عربى فارسى*، تهران: فرهنگ معاصر.
- میرزایی، نجف علی (۱۳۷۹)، *فرهنگ اصطلاحات معاصر*، قم: دار الثقلین.